

Epidemiologische Onderzoeken

met betrekking tot de effecten van zendmasten op de menselijke gezondheid

Hieronder vindt u een overzicht van **alle epidemiologische onderzoeken** naar de gezondheids- en welzijnseffecten van **zendmasten** voor mobiele telecommunicatie. Bij de onderzoeken wordt gekeken of zendmasten invloed hebben op het welzijn en/of de gezondheid van een grote groep mensen. Er wordt rekening gehouden met de duur en de mate van blootstelling.

In-vitro (petrischaal) onderzoeken zijn niet opgenomen in het overzicht en dieronderzoeken evenmin, omdat deze geen goed beeld kunnen geven van wat er in de praktijk gebeurt met mensen bij continue blootstelling aan hoogfrequente elektromagnetische straling. De bevindingen van het kleine aantal onderzoeken (zie hieronder) kunnen slechts tot **één conclusie** leiden: het is **onverantwoord om zendmasten** voor mobiele communicatie **in de buurt van woonhuizen te plaatsen**. Tot het tegendeel bewezen is, moet het voorzorgsbeginsel toegepast worden.

Tevens geeft het aan dat de **blootstellingslimieten in Nederland veel en veel te hoog** zijn. De blootstellingswaarden in onderstaande onderzoeken liggen in de orde van grootte van 100 tot enkele duizenden microwatts per vierkante meter, terwijl de blootstellingslimiet voor UMTS op 10.000.000 microwatt per vierkante meter gesteld is.

Epidemiologische onderzoeken: zendmasten in de praktijk, effecten op langere termijn

Aantal onderzoeken: 8, aantal onderz. dat negatieve gezondheidseffecten aantoonst: 8 (100%)

1. Oostenrijk (2006): Hoofdpijn, trillingen, concentratieproblemen, etc. nabij zendmasten
2. Polen (2004): Bloeddrukproblemen, slaapproblemen, depressie, etc. nabij zendmasten
3. Israel (2004): 4x meer kankergevallen nabij (<350m) zendmasten
4. Duitsland (2004): 3x meer kankergevallen nabij (<400m) zendmasten
5. Spanje (2003): Mensen significant vaker ziek nabij (<250m) zendmasten
6. Oostenrijk (2002): Significant vaker hart- en vaatklachten nabij zendmasten
7. Frankrijk (2001): Mensen significant vaker ziek nabij (<300m) zendmasten
8. (Duitsland (2004*): Significante veranderingen in het bloedbeeld nabij zendmasten)
*gebaseerd op tussenresultaten

Bronvermeldingen:

- [1] Hutter, Moshammer, Wallner, Kundi, Subjective symptoms, sleeping problems, and cognitive performance in subjects living near mobile phone base stations, *Occup Environ Med.* 2006 May;63(5):307-13
- [2] Bortkiewicz A et al. (2004), Subjective symptoms reported by people living in the vicinity of cellular phone base stations, *Med Pr.* 2004;55(4):345-51
- [3] Ronni Wolf M.D., Danny Wolf M.D. (2004), Increased incidence of cancer near a cellphone transmitter station, *International Journal of Cancer Prevention*, volume 1, number 2, April 2004
- [4] H. Eger et al. (2004), Einfluss der räumlichen Nähe von Mobilfunksendeanlagen auf die Krebsinzidenz, *Umwelt-Medizin-Gesellschaft*, 17. Jahrgang, Ausgabe 4/2004, S. 273-356
- [5] E.A. Navarro et al. (2003), The Microwave Syndrome: A Preliminary Study in Spain, *Electromagnetic Biology and Medicine* Volume 22, Issue 2, (2003)
- [6] Hutter, Moshammer, Kundi, Mobile Phone Base-Stations: Effects on Health and Wellbeing, *Tagungsbeitrag Rhodos 2002*
- [7] Santini R. et al. (2002), Investigation on the health of people living near mobile telephone relay stations: I/Incidence according to distance and sex, *Pathol Biol (Paris)*. 2002 Jul;50(6):369-73.
- [8] Dr. Germann, Einfluß der Mobilfunkbelastung auf die Retikulocytenreifung, Vorläufige Bewertung anhand von 1000 Analysen (juli 2004), http://www.buergerwelle.de/pdf/einfluss_mobilfunk_auf_retikulocyten_juli04.doc

Meer informatie over de onderzoeken, Nederlandstalige samenvattingen, analyses en berichten uit de media vindt u op www.stopumts.nl (versie 28/4/2006)